

Navodila za prijavo diskriminacije

Želite prijaviti diskriminacijo?

Povejte **Zagovorniku načela enakosti**, če mislite, da ste bili **diskriminirani!** Za Zagovornika je zelo pomembno, da dobi **čim več informacij** o tem, kako se je zgodila diskriminacija.

Tako bo Zagovornik lažje ugotovil, ali je prišlo do diskriminacije.

Tako vam bo Zagovornik lahko pomagal z nasveti in podporo.

Kako lahko prijavim diskriminacijo?

To lahko storite tako, da izpolnite **obrazec za prijavo diskriminacije**. Obrazec vam pomaga pri prijavi diskriminacije. Obrazec vam pomaga, da s prijavo nimate toliko dela in da česa ne pozabite napisati.

Napisali smo **navodila** za prijavo diskriminacije.

Navodila so napisana v lahkem branju.

Navodila vam pomagajo pri izpolnitvi obrazca za prijavo diskriminacije.

Potrebujem pomoč pri prijavi diskriminacije?

Če potrebujete **pomoč** pri prijavi diskriminacije, lahko:

- **pokličete na brezplačno telefonsko številko: 080 81 80.**

Pokličete lahko vsak dan, od ponedeljka do petka, od 10:00 do 12:00.

Ob sredah lahko pokličete tudi popoldne od 15:00 do 18:00. Na telefon se bo oglasila oseba, ki vam bo pomagala.

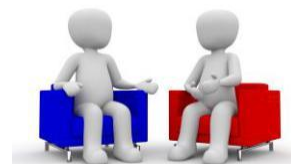

- **pridete na pogovor.**

Na pogovor lahko pridete v pisarno Zagovornika načela enakosti.

Pisarna Zagovornika se nahaja na Železni cesti 16, 1000 Ljubljana.

Na pogovoru vam lahko sodelavci Zagovornika načela enakosti pomagajo pri prijavi diskriminacije. Namesto vas lahko izpolnijo obrazec za prijavo diskriminacije.

Kaj je diskriminacija?

Diskriminacija je, če se ljudem kršijo **enake pravice zaradi njihovih osebnih okoliščin**.

Diskriminacija je lahko:

- slabo ravnanje,
- razlikovanje, drugačno obravnavanje,
- izključevanje ali
- poniževanje ljudi,

ki se dogaja **zaradi osebnih okoliščin**.

Osebne okoliščine so tiste osebne lastnosti, s katerimi se človek rodi in si jih ne izbere sam.

Na primer: invalidnost, spolna usmerjenost, narodnost.

Osebne okoliščine so lahko tudi osebne lastnosti, ki jih človek pridobi po rojstvu.

Te lastnosti človek zelo težko spremeni.

Na primer: jezik, vera, izobrazba, če si reven.

Zaradi diskriminacije so ljudje **na slabšem** kot drugi.

To pomeni, da zaradi neke osebne okoliščine:

- ne moremo dobiti različnih pravic,
- nam pravice vzamejo,
- dobimo manj pravic kot drugi,
- nimamo enake izbire kot drugi,

Diskriminacija se lahko zgodi **skoraj povsod**.

Na primer:

- v šoli,

- pri zdravniku,

- v trgovini,

- v gostilni.

1. VAŠI OSEBNI PODATKI

Zagovorniku načela enakosti se lahko pritoži, **kdor** misli, da **je bil diskriminiran**.

Zagovorniku načela enakosti se lahko zaradi diskriminacije pritoži tudi nekdo,

- ki je **videl** diskriminacijo ali
- je **bil zraven**, ko se je diskriminacija zgodila ali
- **ve** za diskriminacijo.

NAVODILA

Če želite, lahko vpišete svoje osebne podatke na črte.

Če ne želite biti imenovani, pustite točko 1. prazno.

To pomeni, da boste obrazec oddali anonimno.

Anonimno pomeni, da ostanete skriti.

Tako tudi drugi ne izvejo, da ste oddali prijavo .

Na primer:

Ime: Janez

Priimek: Novak

Naslov: Petkova cesta 32, 4000 Kranj

Telefonska številka: 051 123 456

številka:

e-pošta: janez.novak@naslov.si

2. POVZROČITELJ DISKRIMINACIJE

To je oseba ali organizacija,
ki je povzročila diskriminacijo.

Diskriminacija pomeni, da vam kršijo **enake pravice zaradi vaših osebnih okoliščin.**

NAVODILA

Na črte vpišite ime in naslov tistega, ki je povzročil diskriminacijo.

Če ne veste kdo je to, pustite točko 2. prazno.

Na primer:

Če je diskriminacijo povzročila **oseba:**

Ime: Vida

Priimek: Medvedar

Naslov Tržaška cesta 51, 8000 Novo mesto

Če je diskriminacijo povzročila **organizacija:**

Ime organizacije: Gostilna Pri veseli kravi

Naslov Polajžarjeva ulica 2, 1000 Ljubljana

organizacije:

3. OPIŠITE, KAKO JE PRIŠLO DO DISKRIMINACIJE

Za Zagovornika je zelo pomembno, da dobi **čim več informacij** o tem, kako se je zgodila diskriminacija.

Tako bo Zagovornik lažje ugotovil, ali se je zgodila diskriminacija.

NAVODILA

Na črte lahko napišete:

- **kako** se je zgodila diskriminacija?
- **Kaj** se je zgodilo?
- **Kdaj** se je zgodila diskriminacija?
- **Kje** se je zgodila diskriminacija?

Na primer:

Mislím, da sem bil diskriminiran na Centru za socialno delo. Sem gluha oseba in za sporazumevanje potrebujem tolmača za znakovni jezik.

Za sestanek na Centru za socialno delo s pomočjo tolmača je bila razpisana posebna ura ob 11. dopoldne.

Jaz nisem mogel priti ob 11. uri, saj nisem imel prevoza.

Ostali si lahko izberejo čas za sestanek.

Centru za socialno delo sem napisal elektronsko sporočilo.

Sporočilo sem poslal 10. 10. 2019.

Prosil sem jih, da sestanek prestavijo na 14. uro.

Tega mi niso omogočili.

Center za socialno delo mi je odgovoril: bodi vesel, da tolmača sploh lahko dobiš!

4. DOKAZI ZA DISKRIMINACIJO

Je bil kdo z vami, ko se je zgodila diskriminacija in lahko o tem kaj pove?

Taki osebi pravimo **priča**.

Priča je oseba, ki:

- je videla diskriminacijo ali
- je bila zraven, ko se je diskriminacija zgodila, ali
- ve za diskriminacijo.

Priča lahko pove, kaj se je zgodilo.

Informacije od priče so lahko dokaz za diskriminacijo.

Dokaz so lahko tudi **dokumenti**,
elektronska sporočila, pisma ali fotografije,
ki pokažejo, da se vam je zgodila diskriminacija.
Na primer: odločitev, odločba, sklep, pogodba.

Pomembno je, da napišete, kakšne dokaze imate.

Dokaze lahko pošljete na naslov Zagovornika načela enakosti skupaj z obrazcem.

Dokazi so pomembni, saj Zagovorniku pomagajo ugotoviti, ali se je zgodila diskriminacija.

NAVODILA

Če poznate pričo, lahko zapišete njeno ime, priimek in naslov.

Če poznate več prič, lahko zapišete njihova imena, priimke in naslove. Če imate **druge dokaze** (na primer: dokumente, pisma, fotografije), na kratko napišite, katere imate in jih **priložite zraven**. Ni vam treba izpolniti vseh praznih vrstic.

Če:

- ni bilo prič ali
- prič ne poznate ali
- če nimate drugih dokazov, pustite 4. točko prazno.

Na primer:

Priča diskriminacije

Ime: Alja

Priimek: Aljič

Naslov: Pestjanska cesta 55, Ljubljana

Telefonska številka:

E-pošta:

Drugi dokazi o diskriminaciji (na primer: dokumenti, pisma, fotografije):

Imam elektronsko pošto Centra za socialno delo.

5. OSEBNE OKOLIŠČINE, KI SO RAZLOG ZA DISKRIMINACIJO

Osebne okoliščine so tiste osebne lastnosti, s katerimi se človek rodi in si jih ne izbere sam.

Na primer: invalidnost, spolna usmerjenost, narodnost.

Osebne okoliščine so lahko tudi osebne lastnosti, ki jih človek pridobi po rojstvu.

Te lastnosti človek zelo težko spremeni.

Na primer: jezik, vera, izobrazba, če si reven.

Opis osebnih okoliščin:

Spol	Spol je oznaka za telesne značilnosti, ki so različne pri moških in ženskah. Spol je tudi to, kar razumemo pod besedo moški ali ženska. To je njihov spol. Nekateri spol čutijo drugače. Nekateri se ne počutijo moški ali ženske.
Narodnost	Narodnost je občutek pripadnosti določenemu narodu. Narod je skupina ljudi, ki imajo skupno: <ul style="list-style-type: none">- ozemlje,- zgodovino,- jezik,- kulturo in še kaj. Narodnosti je zelo veliko.

	<p>Na primer slovenska, italijanska, madžarska, romska, hrvaška in druge.</p>
Rasa	<p>Rasa pomeni skupino ljudi s podobno barvo kože (npr. belo, črno).</p>
Jezik	<p>Jezik so besede, s katerimi se lahko pogovarjamo z drugimi. Jezik so besede, ki jih lahko tudi napišemo.</p> <p>Oseba, ki govori isti jezik, bo tvoje besede razumela.</p> <p>Na primer: ta navodila so napisana v slovenskem jeziku.</p> <p>Poleg slovenščine je na svetu še veliko drugih jezikov.</p>
Vera ali prepričanje	<p>Vera je, če verjameš v enega boga ali več bogov.</p> <p>Poznamo več različnih ver.</p> <p>Na primer: krščansko, muslimansko ali judovsko vero.</p> <p>Eni ljudje nimajo vere, ampak imajo druga prepričanja.</p> <p>Eni ljudje so prepričani, da boga ni.</p>

Invalidnost	Eni ljudje imajo invalidnost, ker na primer: slabo vidijo, ne slišijo, ne hodijo, težko mislijo ali težko berejo.
Starost	Starost je število let, ki jih ima oseba.
Spolna usmerjenost	<p>Spolna usmerjenost je, ko nas privlači oseba različnega ali istega spola.</p> <p>Moški se lahko zaljubi v žensko ali v moškega.</p> <p>Ženska se lahko zaljubi v moškega ali v žensko.</p> <p>Moškim, ki se zaljubijo v moške, pravimo geji.</p> <p>Ženskam, ki se zaljubijo v ženske, pravimo lezbijke.</p>
Spolna identiteta	<p>Spolna identiteta je, kako občutiš lasten spol.</p> <p>Spolna identiteta je to, da se počutiš kot moški ali kot ženska.</p> <p>Lahko pa se počutiš tudi, da nisi moški ali da nisi ženska.</p>
Spolni izraz	Spolni izraz je način, kako drugim pokažemo svojo spolno identiteto.

	<p>Spolni izraz lahko na primer pokažemo s pomočjo ličil, oblačil, obnašanjem.</p>
<p>Državljanstvo</p>	<p>Državljanji so ljudje, ki jim je država dodelila državljanstvo.</p> <p>Državljanstvo pomeni, da država državljanu zagotavlja pravice in nalaga obveznosti.</p> <p>V Sloveniji lahko živijo osebe, ki so državljani Slovenije.</p> <p>V Sloveniji lahko živijo osebe, ki so državljani držav Evropske unije, ali državljani drugih držav sveta.</p>
<p>Kraj bivanja</p>	<p>Kraj bivanja je kraj, kjer oseba živi.</p>

NAVODILA

Z znakom **X** v kvadratu označite eno ali več osebnih okoliščin , zaradi katerih ste diskriminirani:

Na primer:

☐	spol
☐	narodnost
☐	rasa
☐	jezik
☐	vera ali prepričanje
☐	invalidnost
☐	starost
☐	spolna usmerjenost
☐	spolna identiteta
☐	spolni izraz

☐	državljanstvo
☐	kraj bivanja

Drugo (na primer: zdravstveno stanje, izobrazba, če si reven):

6. ALI STE ZARADI DISKRIMINACIJE ŽE POISKALI POMOČ?

Ali ste zaradi diskriminacije že prosili za pomoč kakšen državni organ ali koga drugega?

Na primer:

- center za socialno delo,
- ministrstvo,
- parlament,
- sodišče,
- inšpektorje,
- varuha človekovih pravic,
- različne urade,
- občino,
- invalidsko organizacijo,
- starše, skrbnike, prijatelje?

NAVODILA

Če je vaš odgovor **DA**, to obkrožite na obrazcu.

Če želite, lahko zraven vpišete, koga ste se že prosili za pomoč.

Če je vaš odgovor **NE**, to obkrožite na obrazcu.

Na primer:

Zaradi diskriminacije sem prosil za pomoč:
invalidsko organizacijo

Ne

Za pomoč nisem prosil še nikogar.

7. PRIPOMBE

Če želite še kaj sporočiti, lahko to napišete tukaj.

NAVODILA

Tukaj lahko vpišete še druge informacije,
ki so pomembne za vaš primer diskriminacije.

Na primer: če kaj potrebujete.

Če nimate pripomb, 7. točko lahko pustite prazno.

Na primer:

Rad bi, da mi pomagate pri tej krivici. Sem zelo razočaran. Rad bi, da si
vzamete dovolj časa zame, ker bolj počasi govorim.

8. DATUM IN PODPIS

Vpišite tudi kraj in datum.

Kraj: napišite kraj, kje ste izpolnili obrazec.

Datum: napišite današnji datum.

Na črto se podpišite.

Na primer:

Kraj in datum:

Ljubljana, 20. 10. 2019

Podpis:

Janez Novak

Izjava o varstvu osebnih podatkov:

Vaša pravica je, da se varujejo vaši osebni podatki.

Zaradi zakonov Zagovornik načela enakosti skrbi za varnost vaših osebnih podatkov.

Priredbo obrazca Predlog za obravnavo diskriminacije in navodil za prijavo diskriminacije sta pripravili Živa Jakšič Ivačič in dr. Katja Vadnal iz Zveze Sožitje – zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije v sodelovanju s sodelavci Zagovornika načela enakosti. Obrazec so pregledali Darja Levec, Mitja Lovše Hribar, Sašo Zrnec, Ana Vrečko, Špela Petač, Ivan Ruf - testni bralci in uporabniki VDC Želva d. o. o. s strokovno podporo Milene Starlež in Kosane Jarec.

Odseke o spolu in spolni usmerjenosti je strokovno pregledal Filip Vurnik, dipl. prof. lik. ped. (UN)

Zagovornik načela enakosti se zahvaljujem vsem, ki so pomagali narediti te informacije dostopne za vse.

V besedilu sledimo priporočilom za pisanje lahkega branja v slovenščini. To so pravila iz knjige Lahko je brati: Nasveti za lahko branje v slovenščini , 2. zvezek Pravila, izdelane leta 2019.

Knjigo, uporabljene slike in druge zanimive informacije dobite na spletni strani: www.lahkobranje.si.

© Slovenski znak za lahko branje: Zavod Risa.

Upošteevamo tudi evropska pravila »Informacije za vse« Izdelana so bila leta 2012.

Dobite jih na spletni strani Zveze Sožitje: <http://www.zveza-sozitie.si/lahko-branje.3.html>

V angleščini se smernice imenujejo Information for all.

Dobite jih na spletni strani: www.easy-to-read.eu/european-standards

© European Easy-to-Read Logo: Inclusion Europe